

SPRAWOZDANIE
Z DZIAŁALNOŚCI TOWARZYSTWA ELEKTROWNI WODNYCH
w okresie między
XXV Zgromadzeniem Krajowym w Warszawie (22.10.2016 r.),
a XXVI Zgromadzeniem Krajowym w Warszawie (25.10.2017 r.)

I. Informacje ogólne

Niniejsze sprawozdanie obejmuje okres od XXV (Warszawa 22.10.2016 r.) do XXVI (Warszawa 25.10.2017 r.) - Zgromadzenia Krajowego Towarzystwa Elektrowni Wodnych. Był to trzeci rok działalności Zarządu IX kadencji.

W okresie sprawozdawczym zachodziły w naszym kraju głębokie zmiany polityczne, a co za tym idzie zmiany osobowe w zarządach dużych grup kapitałowych sektora energetycznego. W związku z tym kolejny członek Zarządu – kol. Andrzej Moczydłowski z ENERGA Wytwarzanie- złożył rezygnację z funkcji członka Zarządu i zrezygnował z członkostwa w TEW.

W ciągu minionego roku Zarząd Towarzystwa Elektrowni Wodnych pracował w składzie:

Imię i nazwisko	Pełniona funkcja	Aktualne miejsce pracy
1. Andrzej Tersa	Prezes	emeryt
2. Sławomir Terkiewicz	Wiceprezes	PGE EO
3. Janusz Steller	Wiceprezes	Instytut Maszyn Przepływowych PAN, Gdańsk
4. Jerzy Kujawski	Skarbnik	Małe Elektrownie Wodne s.c., Kościerzyna
5. Grzegorz Podlewski	Sekretarz	działalność własna
6. Andrzej Moczydłowski (do 31.05.2017r)	Członek Zarządu	ENERGA Wytwarzanie Sp. z o.o.
7. Stefan Pacyński	Członek Zarządu	ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o.
8. Andrzej Smoliński	Członek Zarządu	Andrzej Smoliński ENERGOWOD, Wrocław
9. Andrzej Stanke	Członek Zarządu	Emeryt
10. Zbigniew Sasin	Członek Zarządu	TAURON Ekoenergia Sp. z o.o., Jelenia Góra
11. Tadeusz Sobolewski	Członek Zarządu	doradca techniczny PGE EO
12. Jan Wróblewski	Członek Zarządu	ENERGA Wytwarzanie Sp. z o.o.

Prezydium Zarządu funkcjonowało w składzie:

Andrzej Tersa
Andrzej Moczydłowski (do 31.05.2017r.)
Stefan Pacyński
Sławomir Terkiewicz
Zbigniew Sasin

W realizacji zadań statutowych i wypracowywanej przez Zarząd strategii działania uczestniczył Pełnomocnik Zarządu, kol. Stanisław Lewandowski, który dodatkowo współpracował z Dyrektorem Biura TEW, kol. Henryką Stachowicz, w organizowaniu działalności gospodarczej Towarzystwa.

Według stanu na dzień 21 października 2017 r. Towarzystwo liczy:

- 140 członków zwyczajnych, w tym 2 prezesów honorowych;
- 19 członków zasłużonych w tym 2 członków honorowych;
- 25 członków wspierających.

Ze wsparcia wycofała się firma **Remontowa Hydraulic System**, zaś **BHE Dychów** ogłosiła upadłość. Ku naszemu wielkiemu żalowi z dalszego wsparcia wycofał się także długoletni członek wspierający Towarzystwa – TAURON EKOENERGIA, którego członkostwo ustaje z końcem bieżącego roku kalendarzowego. Mamy nadzieję, że uda nam się podtrzymać dobrą współpracę z tą firmą, choć na zmienionych zasadach.

W niniejszym sprawozdaniu Zarząd TEW przedstawia Zgromadzeniu Krajowemu informacje dotyczące:

- realizacji uchwał XXIV Zgromadzenia Krajowego,
- działalności statutowej,
- działalności gospodarczej,
- działalności Biura Towarzystwa oraz Punktu Konsultacyjnego Energetyki Wodnej,
- sytuacji finansowej Towarzystwa,
- przebiegu posiedzeń Zarządu TEW.

II. Realizacja uchwał XXV Zgromadzenia Krajowego

XXV Zgromadzenie Krajowe TEW [**ZK XXV**] odbyło się w Warszawie w dniu 22.10.2016 r., nazajutrz po **VI Polskiej Konferencji Hydroenergetycznej RENEXPO 2016**. Podsumowano kolejny rok działalności Zarządu, przeprowadzono uzupełniające wybory do Zarządu, przeprowadzono dyskusję programową oraz sformułowano wytyczne na następny rok działalności Towarzystwa.

Zgodnie z regulaminem obrad XXV Zgromadzenie Krajowe podjęło następujące uchwały:

1/ uchwała nr 1/2016 – w sprawie przyjęcia i zatwierdzenia sprawozdania z działalności Zarządu TEW od dnia 23.09.2015 r. do dnia 21.10.2016 r.

2/ uchwała nr 2/2016 – w sprawie przyjęcia i zatwierdzenia sprawozdania Komisji Rewizyjnej TEW za okres od dnia 23.09.2015 r. do dnia 20.10.2016 r.

3/ uchwała nr 3/2016 – w sprawie przyjęcia i zatwierdzenia sprawozdania Sądu Koleżeńskiego TEW za okres od dnia 23.09.2015 r. do dnia 20.10.2016 r.

4/ uchwała nr 4/2016 – w sprawie przyjęcia i zatwierdzenia bilansu oraz rachunku zysków i strat za okres od 01.01.2015 r. do 31.12.2015 r.

5/ uchwała nr 5/2016 – w sprawie rozszerzenia składu Zarządu TEW.

6/ uchwała nr 6/2016 – Upoważnić Zarząd TEW do wypracowania stanowiska – apelu członków TEW o zaniepokojeniu sytuacją utraty rentowności przez wiele elektrowni wodnych z obszaru energetyki zawodowej, na skutek zmian w otoczeniu prawnym, pomniejszających przychody i dochody związane z wytwarzaniem energii w instalacjach hydroenergetycznych. Stanowisko to powinno być skonsultowane ze spółkami hydroenergetycznymi energetyki zawodowej.

7/ uchwała nr 7/2016 – W związku z XXV rocznicą powołania do życia Towarzystwa Elektrowni Wodnych, Zgromadzenie Krajowe zobowiązuje Zarząd do podjęcia prac nad przygotowaniem Wydawnictwa Jubileuszowego TEW. Jednocześnie Zgromadzenie Krajowe zwraca się do wszystkich członków wspierających o udzielenie niezbędnej pomocy finansowej i rzeczowej

8/ uchwała nr 8/2016 – Zgromadzenie Krajowe upoważnia Zarząd TEW do wdrożenia procedury celem uzyskania statusu organizacji pożytku publicznego.

9/ uchwała nr 9/2016 – Zgromadzenie Krajowe wnioskuje do Zarządu o rozważenie możliwości organizacji cyklicznych wycieczek technicznych po obiektach hydrotechnicznych im. Andrzeja Szamowskiego.

Uchwały 1 – 4/2016 stanowiły integralną część obrad Zgromadzenia.

Uchwała nr 5/2016 została zrealizowana w trakcie obrad, poprzez rozszerzenie składu Zarządu o kol. Stefana Pacyńskiego, wchodzącego w skład zarządu spółki ENEA Wytwarzanie.

Uchwała nr 6/2016 stanowiła szczególny temat prac Zarządu. Została podjęta inicjatywa wykonania analizy rentowności elektrowni w segmencie energetyki zawodowej. Wszystkie spółki wytwarzania w korporacjach energetycznych oraz ZEW Niedzica na prośbę Zarządu TEW przekazały niezbędne informacje do wykonania analizy. Analiza wykazała praktycznie ujemną rentowność elektrowni o mocy zainstalowanej do 5 MW. Wyniki zostały przesłane do wszystkich zawodowych spółek hydroenergetycznych. Nie otrzymano zwrotnej informacji o wykorzystaniu tego materiału analitycznego. Szukając rozwiązań umożliwiających sprawniejsze i bardziej uzasadnione ekonomicznie działanie MEW kol kol. Stanisław Lewandowski i Andrzej Tęsa opracowali propozycję integracji gospodarki wodnej z energetyką wodną i przedstawili ją Zarządowi. Choć propozycja wywołała głosy sceptyczne, jednak zaakceptowano jej dalszą prezentację i prace nad ostatecznym kształtem idei. W wyniku dyskusji kol. St. Lewandowski przesłał do wszystkich członków Zarządu swoje stanowisko i autorską koncepcję funkcjonowania Rady Programowej Energetyki Wodnej. Sformułowanie koncepcji Rady Programowej miało na celu utworzenie wspólnego forum prominentnych przedstawicieli energetyki wodnej i gospodarki wodnej, na którym wypracowywane byłyby programy, wytyczne i wskazówki odnośnie podejmowania działań Zarządu TEW idących w kierunku realizacji wypracowywanych programów. W efekcie działania Rady Programowej miałyby zostać wypracowane formy i zasady integracji gospodarki wodnej z energetyką wodną. Rada Programowa w przedstawionej koncepcji nie jest organem TEW.

W toku dalszych działań Zarząd przedstawił koncepcję powołania Rady programowej zarządom spółek hydroenergetyki zawodowej ZEW Niedzica, ENERGA Wytwarzanie, PGE Energia Odnawialna, ENEA Wytwarzanie oraz Prezesowi KZGW. Do spotkania z Zarządem TAURON Ekoenergia nie doszło z powodu braku terminów w kalendarzu Zarządu TEE.

Materiały informacyjne, prezentacja idei Rady, zostały przesłane wszystkim wymienionym wyżej jednostkom.

W trakcie spotkania w KZGW przedstawiono dodatkowo Pani Prezes koncepcję konsolidacji hydroenergetyki z gospodarką wodną jako głos do dyskusji nad naprawą sytuacji hydroenergetyki w kraju, w szczególności hydroenergetyki zawodowej. Temat wzbudził zainteresowanie Pani Prezes, jednak i wątpliwość czy organ administracji rządowej może wchodzić w aliance z Towarzystwem i brać, choćby i pośrednio, udział w dyskusji z czynnikami rządowymi. Do wymiany opinii i kolejnych spotkań nie doszło.

Uchwała nr 7/2016 – Zarząd powołał Komitet Redakcyjny Wydawnictwa Jubileuszowego, przygotował umowę z Redaktorem Naczelnym - kol. Katarzyną Trojanowską, która podjęła się napisania części artykułów, nadzoru nad opracowaniem szaty graficznej i ilustracji, oraz koordynacji prac redakcyjnych. Przygotowano koncepcję wydawnictwa, zredagowano i rozesłano do członków wspierających Towarzystwa apele o sponsoring przedsięwzięcia, wskazując na jego znaczenie prestiżowe dla Towarzystwa i reklamowe dla naszej działalności zawodowej.

W ramach realizacji uchwały kol. K. Trojanowska wdrożyła działania zmierzające do realizacji zadania. Został przez Zarząd powołany Komitet Redakcyjny, który ma za zadanie wspomagać kol. K. Trojanowską w opracowaniu ostatecznej wersji wydawnictwa. W trakcie prac nad wydawnictwem ustalono, że z uwagi na powstałe opóźnienia zostanie opracowany referat stanowiący wersję skróconą wydawnictwa. Referat zostanie zaprezentowany na sesji Polskiej Konferencji Hydroenergetycznej oraz podczas Zgromadzenia Krajowego TEW. Oczekuje się, że w wyniku dyskusji nad zaprezentowanym referatem zostanie wypracowana formuła wydawnictwa możliwa do akceptacji przez większość członków TEW.

Uchwała nr 8/2016 – zasięgnięto dokładnych informacji, odnoszących się do procedury uzyskania statusu organizacji pożytku publicznego oraz wpływu takiego statusu na działalność Towarzystwa. Na podstawie uzyskanych informacji uznano, iż uzyskanie statusu Organizacji Pożytku Publicznego kolidowałoby z funkcją lobbystyczną Towarzystwa, a jednocześnie uniemożliwiłoby prowadzenie działalności gospodarczej i świadczenie odpłatnych usług na rzecz hydroenergetyki, co stanowi jedną z gałęzi działalności Towarzystwa, a zarazem główny sposób jego finansowania.

Uchwała nr 9/2016 – Zarządowi nie udało się zainicjować cyklu wycieczek technicznych po obiektach hydrotechnicznych, ale nawiązał partnerstwo z Fundacją Poszanowania Energii, która ma duże doświadczenie w pozyskiwaniu funduszy projektowych na tzw. działania miękkie, w tym na różne formy propagowania energetyki odnawialnej (np. poprzez turystykę i zwiedzanie instalacji OZE). W bieżącym roku TEW razem ze Spółką Pętla Żuławska uczestniczy w projekcie partnerskim Fundacji Poszanowania Energii i Muzeum w Tyssedal w dziedzinie zielonej turystyki pn. Zielona przygoda z wiatrem i wodą. W ramach tego projektu Prezes Zarządu TEW wziął udział w studialnej wizycie połączonej grupy pod egidą FPE w Norwegii. Odwiedzono muzea w Tyssedal (przemysłu i hydroenergetyki) i Rosendal (wody), a także elektrownię wodną w Tyssedal, obecnie nieczynną – zamieniona w muzeum. Gospodarzom przekazano materiały i informacje na temat TEW, oraz hydroenergetyki w Polsce, ze szczególnym uwzględnieniem Pomorza oraz Kaskady Dolnej Wisły.

III. Działalność Statutowa

III.1. Działalność na rzecz rozwoju hydroenergetyki i ochrony interesów właścicieli oraz podmiotów związanych z tym sektorem wytwarzania energii.

Konsultacje społeczne projektu ustawy Prawo wodne - regulacja systemu świadczeń na rzecz gospodarki wodnej

W okresie sprawozdawczym kontynuowaliśmy analizowanie wszelkich proponowanych projektów zmian w aktach prawnych obejmujących zagadnienia gospodarki wodnej i ochrony środowiska naturalnego, które mają znaczący wpływ na przyszłość energetyki wodnej. Projekt nowelizacji ustawy *Prawo wodne* od początku procedowania poddawany był szczegółowej analizie. Towarzystwo podjęło działania idące w kierunku wypracowania takich rozwiązań prawnych, które utworzą solidną bazę do trwałego współdziałania gospodarki wodnej z energetyką wodną. W tym celu w ubiegłym okresie sprawozdawczym utworzony został zespół specjalistów, którego pracami kierował Pełnomocnik Zarządu. Zadaniem Zespołu było przygotowanie propozycji zapisów w tworzonej projekcie ustawy *Prawo wodne* porządkujących obszary działania w zakresie uprawnień i odpowiedzialności, w tym także praw własnościowych do urządzeń wodnych istotnych dla kształtowania stosunków wodnych na terenie naszego kraju tak, aby ograniczyć do minimum margines możliwości wystąpienia ewentualnych konfliktów przy wykonywaniu nałożonych obowiązków i egzekwowaniu nadanych uprawnień. Możliwość wprowadzenia w życie wypracowanych przez zespół propozycji rozwiązań została przeanalizowana przez Kancelarię Prawną, która w tej sprawie wydała stosowną opinię. W celu wykazania rzeczywistych kosztów, jakie energetyka wodna ponosi w związku z nakładanymi na nią obciążeniami fiskalnymi i parafiskalnymi, w tym wszelkiego rodzaju opłat za użytkowanie urządzeń wodnych i gruntów pokrytych wodami płynącymi oraz nakładów związanych z dodatkowymi obowiązkami wprowadzanymi postanowieniami i decyzjami administracyjnymi, została opracowana stosowna ekspertyza¹. Z ekspertyzy wynika wprost, że aktualne obciążenia energetyki wodnej związane jedynie pośrednio z wytwarzaniem energii elektrycznej przekraczają w niektórych rodzajach elektrowni wodnych nawet 50% wpływów z tytułu sprzedaży energii fizycznej sprzedawcy zobowiązanemu. W związku z tym próbę nałożenia dodatkowych obciążeń finansowych z tytułu tzw. opłat za pobór wody Towarzystwo uznało za niezasadną i idącą w kierunku doprowadzenia do braku rentowności energetyki wodnej w naszym kraju. Ewentualnemu nałożeniu nowych opłat powinno – zdaniem Zespołu - towarzyszyć zmniejszenie obecnych świadczeń fiskalnych lub obowiązków energetyki wodnej na rzecz gospodarki wodnej. Wobec dużej determinacji Ministerstwa Środowiska w sprawie nałożenia opłat za pobór wody skoncentrowano się na ustanowieniu zespolonej „opłaty za usługi wodne²”, obejmującej wszystkie składowe dotychczasowych obciążeń, i parametryzacji tej opłaty w oparciu o ilość produkowanej energii elektrycznej, a nie w sposób zależny od mocy instalowanej lub od wysokości piętrzenia, jak to proponowano pierwotnie w projektach ministerialnych. Postulaty nasze spotykały się z pewnym zrozumieniem, zwłaszcza iż ostatnio stronę rządową reprezentował Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Środowiska, Pan Mariusz Gajda, będący z zawodu hydroenergetykiem. Dzięki współpracy z Panem Ministrem Gajdą Zarząd miał zapewnioną obszerną informację o stanie prac nad projektem, oraz o zmianie filozofii zarządzania polskimi wodami śródlądowymi. W ostatnim wariantcie ustawy prawodawca zaproponował dla energetyki wodnej „symboliczną” opłatę maksymalnie 1,24 PLN/MWh, oraz zwolnienie z tzw. opłaty stałej (za zarezerwowania sobie prawa do określonego poboru wody). Nie udało się sformułować zapisów, które wdra-

¹ Stanisław Lewandowski „Analiza kosztów związanych pośrednio z produkcją energii elektrycznej w elektrowniach wodnych”, Opr. TEW, 2015

² Co znajduje uzasadnienie w zaleceniach zawartych w Ramowej Dyrektywie Wodnej

żałyby ideę jednej opłaty za „usługę wodną” zależnej tylko od wielkości produkcji energii elektrycznej oraz przejścia na stan podmiotów odpowiedzialnych za gospodarkę wodną urządzeń wodnych istotnych dla kształtowania stosunków wodnych, nad którymi *de facto* pełni zarząd gospodarka wodna.

W dniu 18 lipca 2017 r. Sejm RP uchwalił ustawę Prawo wodne w wersji, na którą wpływ naszego stowarzyszenia oprócz formuły odnośnie ustalenia wysokości opłaty za usługi wodne był znikomy. Zapisy ustawy w sprawach związanych z energetyką wodną nie spełniły oczekiwań naszego środowiska. Rozporządzenia wykonawcze, które przywołuje ustawa określają zakres zmian a ich szczegółowa analiza powinna wskazać kierunki dalszych działań Zarządu TEW w celu stworzenia korzystnych warunków do rozwoju energetyki wodnej w Polsce a przynajmniej do zahamowania regresu. Mając na uwadze wysoce prawdopodobną możliwość wprowadzenia opłat za pobór wód technologicznych do układów chłodzenia i smarowania łożysk TEW aktywnie uczestniczy w opracowywaniu koncepcji zamkniętych układów chłodzenia, których istotą jest eliminacja poboru wody technologicznej i tym samym uniknięcie dodatkowych potencjalnych opłat. TEW wspólnie z członkiem wspierającym spółką IMR Sp. z o.o. realizuje zlecenie w tym temacie dla firmy ENERGA Wytwarzanie S.A. Propagujemy również uruchomienie podobnych projektów w innych spółkach wytwarzania. Również w obawie przed zaostreniem wymagań odnośnie przepływów biologicznych wykonaliśmy stosowne ekspertyzy na zlecenie ENERGA Wytwarzanie SA i propagujemy wdrożenie podobnych programów w innych spółkach wytwarzania.

Ustawa o oze [u.oze]

– udział TEW w konsultacjach publicznych projektu ustawy o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw.

Po usunięciu zagrożenia wycofaniem możliwości korzystania z mechanizmów wsparcia oze dla elektrowni wodnych o mocy wyższej od 300 kW, na co miała również wpływ opracowana przez TEW analiza kosztów wytwarzania energii elektrycznej w zawodowych elektrowniach wodnych³, w której dowiedziono, że koszty wytwarzania w elektrowniach wodnych o mocy zainstalowanej niższej od 5 MW nie pokrywają kosztów utrzymania, Zarząd TEW konsekwentnie zabiegał o wprowadzenie zmian w projekcie u.oze, które ograniczyłyby radykalne obniżenie przychodów z produkcji energii w elektrowniach wodnych o mocy zainstalowanej wyższej od 5 MW. Uwaga zarządu skoncentrowała się na próbie wprowadzenia klasyfikacji elektrowni wodnych do określonych grup mocowych w zależności od mocy surowej / naturalnej stopnia wodnego, a nie jak aktualnie - od mocy zainstalowanej. Propozycje zmiany klasyfikacji uzasadniano tym, że 93% elektrowni wodnych w Polsce o mocy zainstalowanej wyższej od 5 MW to elektrownie zbiornikowe, w których dla celów szczytowej i podszczytowej pracy elektrowni zainstalowano hydrozespoły o mocy znacznie przewyższającej średnioroczną moc surową / naturalną stopnia wodnego. Ilość energii produkowanej na tych stopniach nie odpowiada wielkości mocy zainstalowanej, a koszty utrzymania tych elektrowni są istotnie wyższe od kosztów utrzymania elektrowni przepływowych. Niestety, wobec nieprzejednanej postawy Ministerstwa Gospodarki i przewodniczącego Sejmowej Komisji Nadzwyczajnej ds. Energetyki i Surowców Energetycznych, postulowane poprawki nie zostały przyjęte. Dla uzasadnienia całkowitego odstąpienia od wsparcia elektrowni wodnych o mocy zainstalowanej wyższej od 5 MW wykorzystano skargę do Komisji Europejskiej złożoną przez jednego z wytwórców energii z oze, która została wsparta przez trzy działające w Polsce organizacje ekologiczne, a która dotyczyła rzekomej nieuzasadnionej pomocy publicznej, jaką funkcjonujące w Polsce mechanizmy wsparcia umożliwiają dla dużych/starych (zamortyzowanych) elektrowni wodnych i instalacji wielkopieczowego współspalania. W pracach Zespołu

³ Stanisław Lewandowski „Koszty wytwarzania energii elektrycznej w zawodowych elektrowniach wodnych” Cz. I. TEW wrzesień 2013 r.

kierowanym przez Polski Komitet Energii Elektrycznej, który przygotowywał odpowiedzi na pytania Komisji Europejskiej brał udział Pełnomocnik Zarządu TEW. Niestety, mimo protestów przedstawiciela TEW, który uzasadniał potrzebę dalszego wspierania tej grupy elektrowni wodnych, nie czekając na decyzję Komisji Europejskiej, która okazała się być pozytywna i uznała prawidłowość funkcjonujących w Polsce mechanizmów wsparcia (decyzja z 2 sierpnia 2016 r.), wprowadzono ten dyskryminujący dużą energetykę wodną zapis praktycznie wstrzymujący rozwój energetyki wodnej zbiornikowej. Nowelizacja ustawy o oze stępiła nieco ostrze tego zapisu dopuszczając przystąpienie do aukcyjnego systemu wsparcia elektrowni o mocy zainstalowanej do 20 MW, jednak rozwiązanie to nie jest w pełni satysfakcjonujące. Zarząd TEW uznał, że prace nad wdrożeniem zmian w klasyfikacji elektrowni wodnych należy konsekwentnie kontynuować, w celu umożliwienia uzyskania wsparcia inwestycyjnego dla elektrowni zbiornikowych, które stanowią grupę elektrowni wodnych mającą potencjalnie największe szanse rozwoju z uwagi na możliwości magazynowania energii z jednoczesnym retencjonowaniem zasobów wodnych.

Mając na uwadze zapowiadaną kolejną nowelizację ustawy o oze Prezes wraz z Pełnomocnikiem Zarządu przygotował prezentację, w której przedstawia postulowane przez TEW zmiany. Postulaty te zostały zaprezentowane w trakcie posiedzeń dwóch Zespołów poselskich: Odnawialnych Źródeł Energii i Górnictwa i Energii i zostały przekazane ich przewodniczącym.

Zarząd TEW z dużym zainteresowaniem śledzi zmiany prawa dotyczące zagadnień energetyki rozproszonej (mikroinstalacji i energetyki prosumenckiej) oraz pracami nad wprowadzeniem dwutorowego rynku energii elektrycznej. Towarzystwo jest członkiem Konsorcjum realizującego projekt „*Opracowanie prototypowych turbin do wykorzystania potencjału hydroenergetycznego niskospadowych i ultraniskospadowych stopni wodnych*”. Projekt ten dobrze wpisuje się w ideę upowszechnienia mikroinstalacji hydroenergetycznych MicHe. W przypadku uzyskania dofinansowania zostanie uruchomione laboratorium polowe, na którym będzie możliwość prowadzenia badań hydrozespołów dedykowanych do pracy na stopniach niskospadowych. Na zlecenie Spółki ENERGA Wytwarzanie została przeprowadzona analiza możliwości energetycznego wykorzystania przepływu biologicznego na wskazanych stopniach wodnych. Koncepcja energetycznego wykorzystania przepływu biologicznego wychodzi naprzeciw postulatowi organizacji ekologicznych dotyczących utrzymania odpowiednich warunków do życia w starych korytach rzek z jednoczesnym pełnym, lub częściowym wykorzystaniem potencjału hydroenergetycznego.

TEW aktywnie uczestniczy w promowaniu mikroinstalacji hydroenergetycznych i czyni starania o ich wsparcie techniczne i organizacyjne. W uruchamianiu mikroinstalacji hydroenergetycznych upatrujemy możliwość rozwoju energetyki wodnej poprzez intensyfikację wykorzystania potencjału hydroenergetycznego stopni niskospadowych o niewielkich dopływach naturalnych, a nawet – tam gdzie jest to możliwe – elektrowni wodnych bezstopniowych wykorzystujących energię kinetyczną strumieni wodnych. Duża przewidywalność produkcji energii w elektrowniach wodnych i jej stabilność w czasie oraz parametry regulacyjne i możliwości pracy interwencyjnej w połączeniu z możliwościami magazynowania energii w zbiornikach górnych, powinny stanowić asumpt do podejmowania działań w rozwoju tego segmentu energetyki wodnej.

20 lipca 2017 r. Senat RP przyjął tekst ustawy o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii bez poprawek. Nie mieliśmy na zwarte tam zmiany żadnego wpływu. Z przyjętych zapisów wynika wyraźnie, że jest możliwe wprowadzenie do tego ustaw korzystnych zapisów (np. biogaz rolniczy) przy konsekwentnym i dobrze argumentowanym lobbingu. Dlatego też powinniśmy wypracować stanowisko TEW, którego podstawą byłyby już opracowane postulaty i konsekwentnie zabiegać o wprowadzenie korzystnych dla nas zmian w ustawie oze.

III.2. Współpraca z partnerami krajowymi

Wzorem lat poprzednich Towarzystwo Elektrowni Wodnych prowadziło współpracę z **Towarzystwem Rozwoju Małych Elektrowni Wodnych**. Współpraca ta przejawiała się konsultowaniem stanowisk we wszystkich najważniejszych sprawach dotyczących sektora energetyki wodnej, bieżącą wymianą informacji i dokumentów w związku z działalnością prowadzoną na rzecz energetyki wodnej, a także współpracą merytoryczną podczas organizacji konferencji hydroenergetycznych.

W ostatnim roku współpraca ta obejmowała m.in.:

- konsultacje stanowisk w sprawie projektów ważnych aktów prawnych;
- udział przedstawiciela TEW w Radzie Programowej kwartalnika "Energetyka Wodna", sponsoring tego wydawnictwa, apel do członków TEW (zwyczajnych i wspierających) w kwestii jego wsparcia finansowego i merytorycznego;
- współuczestnictwo TRMEW oraz kwartalnika "Energetyka Wodna" w organizacji konferencji hydroenergetycznej RENEXPO Poland 2016 i 2017;
- uczestnictwo w innych zebraniach i spotkaniach organizowanych przez partnera.

TEW kontynuuje uczestnictwo w **PRK OZE (Polska Rada Koordynacyjna OZE)**. Jest to organizacja o strukturze federacyjnej, funkcjonująca przy Polskiej Izbie Gospodarczej Energii Odnawialnej i Rozproszonej (PIGEOR), skupiająca stowarzyszenia krajowe reprezentujące głównie niewielkich wytwórców energii z OZE. Dzięki udziałowi przedstawiciela TEW w spotkaniach PRK OZE mamy pewien wpływ na opinie formułowane przez PRK OZE w ramach opiniowania poszczególnych aktów prawnych podlegających konsultacjom społecznym. Pomimo pewnych kontrowersji staramy się reprezentować interesy hydroenergetyki oraz eliminować z powstających opinii sformułowania, mogące być interpretowane w sposób niekorzystny dla naszego sektora.

Kontynuujemy współpracę z **Fundacją Poszanowania Energii w Gdańsku**, co znajduje wyraz we współuczestnictwie w różnych konferencjach i imprezach wystawienniczych, wymianie informacji i podpisywaniu umów partnerskich w ramach projektów przygotowywanych przez Fundację. Należy do nich wzmiankowany powyżej projekt „Zielona przygoda z wiatrem i wodą”. Jako stały partner Fundacji wzięliśmy też udział uroczystościach jej XXV-letniego jubileuszu (9 grudnia 2016, Politechnika Gdańska) oraz w wyjeździe studyjnym do Norwegii (patrz rozdział II). Ponadto staramy się nawiązywać i utrzymywać relacje z innymi organizacjami, działającymi w sektorze energetyki odnawialnej i energooszczędności.

Prezes Zarządu TEW, jako przedstawiciel TEW został powołany i uczestniczył w posiedzeniu Rady przy Prezesie SEP, gdzie przedstawił zaniepokojenie środowiska pogarszającą się sytuacją obszaru hydroenergetyki. Prace Rady mają być kontynuowane.

Współpraca TEW z NOT rozpoczęła się poprzez udział Prezesa Zarządu TEW i prezentację hydroenergetyki w Polsce na forum Posiedzenia Plenarnego Federacji Stowarzyszeń Naukowo Technicznych NOT. FSNT przygotowuje stanowisko nt energetyki krajowej, do opracowania którego zaprasza TEW poprzez udział Prezesa Zarządu w formułowaniu tego stanowiska. Prace obecnie trwają.

Bardzo dobre efekty przynosi współpraca z członkiem wspierającym TEW firmą S&S. oraz z firmą IMR Sp. z o.o. Wykorzystując potencjał techniczny tych firm oraz posiadane referencje możemy uczestniczyć we współpracy z nimi w szeregu przetargach ogłaszanych w segmencie energetyki wodnej. Należy również podkreślić długoletnią bardzo korzystną współpracę z IMP PAN w Gdańsku, Instytutem Energetyki w Gdańsku oraz Wydziałem Mechanicznym Politechniki Gdańskiej. Nawiązujemy coraz ściślejsze kontakty z ENERGOPROJEKTEM Warszawa i ZRE Gdańsk.

III.3. Współpraca z partnerami zagranicznymi

Towarzystwo jest od wielu lat członkiem korporacyjnym Międzynarodowego Stowarzyszenia Energetyki Wodnej (*International Hydropower Association, IHA*), w związku z czym posiada dostęp do licznych dokumentów wydawanych przez tę organizację oraz możliwość udziału w prestiżowych spotkaniach. Wskazane byłoby zaangażowanie członków Towarzystwa w pracach IHA np. w zakresie wymiany informacji o stosowanych rozwiązaniach prawnych w zakresie realizacji procesów przedinwestycyjnych i prowadzenia inwestycji odtworzeniowych i modernizacyjnych na obiektach energetyki wodnej.

Kontynuujemy dotychczasowe kontakty z **Ambasadą Królestwa Norwegii**. Uczestniczymy w projekcie polegającym na opracowywaniu nowych konstrukcji turbin niskospadowych i ich badań w laboratorium polowym realizowanym w ramach konsorcjum IMP – TEW – IMR. Liczymy również na prowadzenie badań turbin hydrokinetycznych w laboratorium Instytutu Maszyn Przepływowych PAN w Gdańsku oraz na planowanym stanowisku doświadczalnym na kanale odpływowym jednej z elektrowni zawodowych. Współpraca była dobrze widoczna podczas VI Konferencji Hydroenergetycznej RENEXPO 2016, podczas której norwescy partnerzy ogłosili referat pt. „Turbinator® firmy CleanPower jako rozwiązanie dla przepływu ekologicznego”, a fundusz *Innovation Norway* był źródłem finansowania polsko-angielskiego tłumaczenia symultanicznego obrad. Niestety nie udało się wyjazd studyjny do firmy Deep River w Norwegii w sprawie nowych konstrukcji turbin wodnych dedykowanych na ultraniskie spady, który został uzgodniony podczas spotkania roboczego w Gdańsku, pomimo uzyskania możliwości częściowego zwrotu kosztów w formie dotacji z funduszu *Innovation Norway* w wysokości 1.500 EU. Powodem były problemy związane z badaniami modelowymi wirnika nowej konstrukcji. Kontakt jest nadal utrzymywany i mamy nadzieję na skorzystanie w przyszłości z pomocy funduszu. W roku 2017 Dział Handlowy Ambasady Norweskiej jest oficjalnym współorganizatorem VII Polskiej Konferencji Hydroenergetycznej i wszystko wskazuje na to, że będzie współorganizował z nami kolejne konferencje.

TEW kontynuuje już siódmy rok współpracę z międzynarodową grupą REECO GmbH (*Renewable Energy Exhibition and Conference Group*) z główną siedzibą w Reutlingen (Niemcy). W skład Grupy wchodzi również REECO Poland Sp. z O.O. - organizator targów RENEXPO Poland oraz współorganizator towarzyszących im Polskich Konferencji Hydroenergetycznych. W tym roku TEW wzięło udział w przygotowaniach do Forum Wschodnioeuropejskiego w ramach wydarzenia RENEXPO INTERHYDRO, jakie REECO Austria GmbH organizuje corocznie w Salzburgu. Wiceprezes Zarządu, kol. Janusz Steller, został poproszony o poprowadzenie Forum. W ramach tego samego wydarzenia TEW weźmie udział w spotkaniu europejskich stowarzyszeń hydroenergetycznych.

W związku z organizacją RENEXPO INTERHYDRO i PKH RENEXPO Poland 2017 Towarzystwo Elektrowni Wodnych nawiązało roboczy kontakt z Ogólnoukraińskim Stowarzyszeniem Społecznym Ukrhydroenergo. W wyniku tego kontaktu w dniu 25 października br. do Warszawy przybywa 11-osobowa delegacja Stowarzyszenia z wiceprezesem Zarządu i dyrektorem pełnomocnym, **Aleksandrem Karamuszko**, na czele. Koledzy ukraińscy wezmą udział w konferencji oraz kolacji jubileuszowej, podczas której przewiduje się robocze spotkanie z przedstawicielami TEW.

Wiceprezes Zarządu, kol. Janusz Steller, brał udział z ramienia TEW i IMP PAN w opracowaniu drugiej edycji Światowego Raportu nt. Rozwoju Małej Energetyki Wodnej (WSHPDR 2016). Jest autorem wprowadzenia regionalnego na temat krajów Europy Wschodniej. Raport jest wydawany co 3 lata wspólnym wysiłkiem UNIDO (Organizacja Narodów Zjednoczonych ds. Rozwoju Przemysłowego, Wiedeń, Austria) oraz ICSHP (Międzynarodowe Centrum MEW, Hangzhou, Chiny). Wersja elektroniczna raportu jest dostępna online i będzie rozpowszechniana w materiałach PKH RENEXPO Poland 2017. Podczas konferencji rozpo-

wszechniana będzie również wersja drukowana streszczenia Raportu (*Executive Summary*). W trakcie prac wniesiono szereg uwag krytycznych dotyczących opracowania redakcyjnego. Po niedawnych rozmowach z redaktorem naczelnym wydawnictwa, p. **Rana Pratap Singhem**, istnieje realna perspektywa ich uwzględnienia w kolejnym wydaniu.

W dniach 15-17 października 2018 r. w gdańskim centrum konferencyjno-targowym Amber Expo będzie miało miejsce kolejne wydarzenie z cyklu HYDRO. Targi i konferencje HYDRO należą do największych wydarzeń tego typu na świecie. Liczba uczestników HYDRO 2017 wyniosła około 1200 osób i były wśród nich osoby na najwyższych stanowiskach w sektorze energetyki wodnej na świecie. Organizatorem HYDRO jest brytyjska spółka *Aqua Media International*, wydawca dwumiesięcznika *International Journal on Hydropower and Dams*. Towarzystwo Elektrowni Wodnych jest jednym z czterech polskich podmiotów wspierających organizację HYDRO 2018, a kol. Janusz Steller został zaproszony do Komitetu Sterującego. Z tego powodu był też gościem konferencji HYDRO 2017 w Sewilli, gdzie – podczas sesji zamykającej – zaprosił uczestników do udziału w kolejnej edycji. Sprawa współpracy przy organizacji HYDRO 2018 będzie przedmiotem spotkania przedstawicieli TEW, TRMEW i IMP PAN z dyrektorem *Aqua Media International*, p. **Alison Bartle**, podczas PKH RENEXPO Poland 2017.

Pod koniec czerwca 2017 r. TEW zostało zaproszone do współpracy przez hiszpańską Fundację CARTIF przygotowującą wystąpienie o projekt LIFE NEXUS pt. "*Boosting the sustainability of the urban water cycle: energy harvest in water industry using micro-hydropower technology*" (w luźnym tłumaczeniu: "Równoważenie miejskiego obiegu wodnego: odzysk energii w instalacjach wodnych przy użyciu technologii mikrohydroenergetycznych"). TEW włączył się w przygotowania w połowie lipca. Wniosek złożono ostatecznie w dniu 13.09.2017 w ramach programu "*LIFE Environment and Resource Efficiency*".

Na pewnym etapie przewidywano, że TEW zajmie się instalacją polskiego hydrozespołu w jednym z przedsiębiorstw wodociągowych. Istotną przeszkodę stanowiła jednak ograniczona kwota refundacji kosztów (60 %) oraz krótki czas pozostały do identyfikacji beneficjenta, u którego dokonana byłaby instalacja. Ostatecznie zdecydowano, że partnerem konsorcjum zostanie IMP PAN, który może liczyć na refundację nawet 90 % kosztów własnych ze środków SPUB, zaś zakres pracy ograniczono do uczestnictwa w budowie bazy danych o miejscach nadających się do odzysku energii na terenie Europy oraz organizacji sympozjów. W przypadku akceptacji projektu, TEW będzie uczestniczyć w pracach w charakterze podwykonawcy IMP PAN.

III.4. Działalność promocyjna: wystawy, targi i imprezy popularyzacyjne

- Towarzystwo wzięło udział w organizacji corocznego, XIX **konkursu ekologicznego dla młodzieży** ze szkół podstawowych i gimnazjalnych województwa pomorskiego, który odbył się 23.03.2017r. w **Redzie pod hasłem „Każdemu sercu bliska ochrona środowiska”**. W ramach spotkania odbyły się finały konkursów: wiedzy ekologicznej, literackiego, plastycznego i fotograficznego, w których uczestniczyły dzieci i młodzież ze szkół województwa pomorskiego. Zgodnie z dotychczasowymi ustaleniami z organizatorami imprezy Towarzystwo Elektrowni Wodnych sprawowało patronat nad konkursem fotograficznym i wręczyło nagrody ufundowane przez naszego sponsora PGE Energia Odnawialna SA
- Dzięki pośrednictwu naszych członków wspierających wydawany przez nas **biuletyn reklamowy Hydroenergetyka** był rozpowszechniany na **Międzynarodowych Targach Energii Odnawialnej Greenpower 2017** w Poznaniu w dniach 23-25 maja 2017 r. Będzie on także dystrybuowany podczas Targów RENEXPO Poland 2017 rozpoczyna-

jących się dzień po Zgromadzeniu Krajowym TEW – będzie wręczany uczestnikom Polskiej Konferencji Hydroenergetycznej RENEXPO 2017, dostępny przy recepcji na konferencję i rozdawany zwiedzającym na powierzchni targowej.

- **Future Energy Summit: Sun & Water 2017** – TEW i IMP PAN (kol. Janusz Steller) we współpracy z głównym organizatorem przedsięwzięcia - Studenckim Kołem Naukowym działającym przy Szkole Głównej Handlowej w Warszawie czynnie uczestniczyły w organizacji Gdańskiej części wydarzenia (9 marca 2017 wykład w Auli i zwiedzanie laboratorium hydraulicznego IMP);

III.5. Konferencje i inne zebrania oraz uroczystości

W ramach działalności statutowej TEW zorganizowało następujące spotkania i konferencje, poświęcone zagadnieniom energetyki wodnej:

Polska Konferencja Hydroenergetyczna RENEXPO Poland.

Sztandarową konferencją, organizowaną już od 2011r. w partnerstwie z Instytutem Maszyn Przepływowych PAN, TRMEW, Działem Handlowym Ambasady Norwegii, spółką REECO Poland oraz naszymi Członkami Wspierającymi jest **Polska Konferencja Hydroenergetyczna RENEXPO Poland**. Jest ona podzielona na część ogólną, poświęconą zagadnieniom strategicznym i uwarunkowaniom politycznym oraz administracyjno-ekonomicznym naszego sektora, oraz na część poświęconą zagadnieniom technicznym i pracom badawczo-rozwojowym. Ponieważ są to zagadnienia o zasadniczym znaczeniu dla członków Towarzystwa, a część z nich stanowi przedmiot dorocznej dyskusji programowej, konferencja ta już od trzech kolejnych lat powiązana jest czasowo ze Zgromadzeniem Krajowym TEW. **VI Polska Konferencja Hydroenergetyczna RENEXPO Poland** odbyła się w dniach 19 i 20 października 2016 r. w Warszawskim Centrum EXPO XXI, w związku z czym nie mogła zostać szczegółowo omówiona w poprzednim sprawozdaniu z działalności Zarządu.

Konferencja ta zgromadziła blisko 90 uczestników powiązanych w różny sposób z sektorem energetyki wodnej. 10 uczestników pochodziło z poza granic naszego kraju - z Czech, Litwy, Niemiec, Norwegii, Rosji i Rumunii. Obrady toczyły się w języku polskim i angielskim. Tłumaczenie symultaniczne zapewnił Dział Handlowy Ambasady Królestwa Norwegii korzystając ze środków funduszu *Innovation Norway*.

Wygłoszono 21 referatów konferencyjnych oraz 1 referat wprowadzający do dyskusji panelowej. Streszczenia referatów zamieszczono w książce streszczeń.

Centralnym punktem obrad była **dyskusja panelowa " „Jaka przyszłość dla energetyki wodnej?”**, którą poprowadziła koleżanka Katarzyna Trojanowska wraz z Wiceprezesem TEW i przewodniczącym Komitetu Organizacyjnego Konferencji - kolegą Januszem Stellem. Uczestnikami dyskusji byli prezesi krajowych stowarzyszeń hydroenergetycznych: z Litwy – Peter Punys (*Uniwersytet A.Stulginskisa*, Kowno), z Rumunii – Bogdan Popa (*Politechnika Bukaresztańska*, z Polski – Ewa Malicka (*TRMEW*) oraz Andrzej Tersa, (*TEW*), a dodatkowo Stanisław Poręba (*Ernst&Young Business Advisory*), oraz Jacek Krzemiński (*Polski Komitet Energii Elektrycznej*).

Wszystkim uczestnikom konferencji rozdano Książkę Streszczeń Wystąpień Konferencyjnych, a prezentacje związane z poszczególnymi referatami zostały udostępnione w formie cyfrowej na stronie internetowej RENEXPO. Dokładna relacja z konferencji znajduje się na stronie internetowej Towarzystwa

http://www.tew.pl/downloads/2016/RENEXPO_Hydro_2016_TEW_raport.pdf

Za zgodą współorganizatorów umieściliśmy tam także materiały konferencyjne z poprzednich konferencji RENEXPO (czyli z lat 2011 ÷ 2016).

http://www.tew.pl/index.php?option=com_content&task=view&id=315&Itemid=89

oraz za sprawą Redakcji "Energetyki Wodnej" zamieszczono w następujących portalach branżowych:

www.cire.pl;

www.woda-scieki.com;

www.e-odpady.com;

www.ekonews.com.pl.

Relację wraz z wnioskami zamieszczono również w książce streszczeń tegorocznej edycji PKH RENEXPO Poland.

Tegoroczna, **VII Polska Konferencja Hydroenergetyczna RENEXPO Poland** została zaplanowana na 26 i 27 października 2017 r., czyli bezpośrednio po Zgromadzeniu Krajowym. W chwili redagowania niniejszego sprawozdania trwają intensywne przygotowania tego wydarzenia. Pierwszy dzień konferencji poświęcony będzie uwarunkowaniom prawno-ekonomicznym i możliwościami zahamowania regresu polskiej hydroenergetyki, drugi - zagadnieniom technicznym. Program przewiduje 20 wystąpień referatowych, podzielonych między 7 sesji o zróżnicowanym charakterze (w tym debata panelowa p.t. "**Gospodarka wodna i żegluga śródlądowa a energetyka wodna. Możliwe obszary współdziałania**"). Podobnie jak w latach ubiegłych, przewiduje się udostępnienie prezentacji na stronach internetowych TEW oraz publikację artykułów pokonferencyjnych na łamach kwartalnika "Energetyka Wodna" oraz czasopism naukowych "Acta Energetica" i "Transactions of the Institute of Fluid-Flow Machinery".. Relacja z konferencji zostanie ponownie opublikowana zostanie umieszczona także na stronie internetowej Towarzystwa oraz włączona do materiałów konferencji tegorocznej.

Inne konferencje i ważne wydarzenia, w których uczestniczyli przedstawiciele TEW

Zarząd nie posiada wiedzy o wszystkich konferencjach i seminariach, w których uczestniczyli członkowie TEW, wskazując Towarzystwo jako swoją afiliację. Poniżej przedstawiamy niekompletną listę innych spotkań, w których uczestniczyli przedstawiciele TEW.

Spotkania zespołów parlamentarnych

1. Posiedzenia **Parlamentarnego Zespołu Górnictwa i Energii** w dniach 9 lutego i 8 marca 2017 r. Posiedzenia były poświęcone kolejno następującym zagadnieniom:

- *Małe elektrownie wodne. Instrumenty wsparcia i rozwój nowych projektów*
- *Przyczyny i konsekwencje załamania się systemu wsparcia dla odnawialnych źródeł energii*

Podczas pierwszego z posiedzeń głos zabierali kol. kol. Andrzej Tersa i Janusz Steller, wskazując m.in. na katastrofalną sytuację ekonomiczną elektrowni zbiornikowych i systemowy błąd w stosowaniu mocy zainstalowanej, jako kryterium przyznawania wsparcia, bez zapewnienia innych przychodów dostępnych przed rokiem 2004. ”

Podczas drugiego posiedzenia Prezes Andrzej Tersa wystąpił z prezentacją obrazującą koszty wytwarzania energii w elektrowniach wodnych z uwzględnieniem obciążeń pośrednich (fiskalnych i para-fiskalnych) wraz z propozycją wprowadzenia mechanizmów wsparcia dla tych instalacji oze;

2. Posiedzenie **Zespołu Odnowialnych Źródeł Energii** (5 lipca 2017r., Sejm RP) Prezes Andrzej Tersa wystąpił z prezentacją obrazującą koszty wytwarzania energii w elektrowniach wodnych z uwzględnieniem obciążeń pośrednich (fiskalnych i para-fiskalnych) wraz z propozycją wprowadzenia mechanizmów wsparcia dla tych instalacji oze. Postulował również objęcie hydroenergetyki w całości lub wybranych jej obszarów, szczególnymi uregulowaniami z uwagi na funkcję, jaką hydroenergetyka wypełnia w obszarze i Krajowego Systemu Energetycznego i gospodarki wodnej.

Konferencje naukowo-techniczne

1. Konferencja Naukowo-Techniczna **„Hydroenergetyczne dylematy budowy Kaskady Dolnej Wisły - budować czy nie budować?”**, organizowana przez SEP Włocławek przy współpracy z kolegą kol. Januszem Granatowiczem ze spółki ENERGA INVEST (25-27 kwietnia 2017). W konferencji wziął też udział prezes TEW.
2. **IV Ogólnopolski Szczyt Energetyczny w Gdańsku** (25-26 kwietnia 2017 r.); TEW zostało zaproszone do udziału w dyskusji panelowej *"Polityka klimatyczna UE 2030 – wpływ na polską gospodarkę"*, co stało w kolizji terminowej z konferencją j.w. Niestety, mimo obecności przedstawiciela TEW na sali obrad, nie wziął on udziału w panelu z powodu braku należytej komunikacji między organizatorem Szczytu i moderatorem. Otrzymaliśmy za to solenne przeprosiny.
3. **Rynek Energii Elektrycznej 2017** (Kazimierz Dolny n/Wisłą, 24-26 kwietnia 2017 r.). Wzorem lat ubiegłych Prezes Zarządu TEW został zaproszony do udziału w pracach Rady Programowej Konferencji. Wziął też udział w jej obradach.
4. Konferencja **Dobra Energia Gdańsk** (zorganizowana 10 października br. w Europejskim Centrum Solidarności, w ramach 7. Pomorskich Dni Energii. W konferencji wzięła udział kol. Julitta Jagielska, pracownik Punktu Konsultacyjnego Energetyki Wodnej.
5. Konferencja **HYDRO 2017** (Sewilla, 9-11 października 2017). Gościem konferencji był wiceprezes TEW, kol. Janusz Steller, który w wystąpieniu końcowym zaprosił uczestników do udziału w obradach HYDRO 2018 w Gdańsku. Wystąpienie zawierało krótką prezentację energetyki wodnej w naszym kraju.

Inne wydarzenia

Przedstawiciele TEW brali udział w uroczystościach pogrzebowych następujących osób związanych w różny sposób z Towarzystwem:

1. **Ś.p. Piotr Dwojacki** (4 sierpnia 2017r.). Pan Piotr Dwojacki był inicjatorem Bałtyckiego Klastra Rzecznego, do którego przystąpiło swego czasu również nasze Towarzystwo.
2. **Ś.p. Jacek Krzyszkowski** (7 października 2017). Kolega Jacek Krzyszkowski był członkiem założycielem Towarzystwa, wieloletnim pracownikiem ZEW Porąbka Żar, a następnie ZEW Niedzica. Był człowiekiem wyjątkowej życzliwości. Na radę i wsparcie mogliśmy liczyć również po Jego odejściu na zasłużoną emeryturę.

Wymieniony wykaz nie obejmuje licznych zebrań konferencyjnych i seminaryjnych dotyczących zagadnień wchodzących w zakres działalności statutowej TEW, o których Zarząd TEW nie posiada informacji, bądź w których członkowie TEW uczestniczyli wyłącznie, jako przedstawiciele swoich firm.

III.6. Działalność publikacyjna

W bieżącym roku sprawozdawczym kontynuowano działalność strony internetowej naszego Towarzystwa. Publikowane na niej były nie tylko bieżące informacje dla członków Towarzystwa, lecz także ważne informacje dotyczące hydroenergetyki.

Tak jak i w przypadku konferencji, Zarząd może nie mieć wiedzy na temat niektórych publikacji członków TEW, w których autorzy wskazywali swoją przynależność do Towarzystwa.

Od początku roku 2012 wiceprezes Zarządu TEW, kol. Janusz Steller, uczestniczy w pracach Rady Programowej kwartalnika "Energetyka Wodna, gdzie corocznie (w numerze grudniowym) zamieszcza sprawozdania z PKH RENEXPO Poland.

W pierwszym numerze „Energetyki Wodnej” z 2017 r. został opublikowany dyskusyjny artykuł „Czy można być jednocześnie za i przeciw?”, którego autorami są Katarzyna Trojanowska i Stanisław Lewandowski. W zamierzeniu autorów miał to być pierwszy z cyklu artykułów poruszających zagadnienia związane z szerokim zakresem problemów, z jakimi boryka się energetyka wodna w Polsce.

Zespół autorów składający się z członków TEW pod kierunkiem profesora Adama Adamkowskiego przygotował do publikacji dwa artykuły dotyczące zagadnień optymalizacji wytwarzania energii w elektrowniach wodnych wieloblokowych. Artykuł skierowany do Redakcji Czasopisma *Acta Energetica* po uzyskaniu pozytywnej recenzji został skierowany do druku i ukaże się w czwartym numerze tego roku. Natomiast artykuł skierowany do Redakcji Rynek Energii aktualnie znajduje się w recenzji.

W ramach prowadzonej działalności gospodarczej Biuro TEW wydało kolejny biuletyn pn. „**Hydroenergetyka**”. Zawiera on płatne informacje reklamowe o naszych partnerach, a także informację o samym Towarzystwie oraz o organizowanej przez nas w ramach targów RENE-XPO 2017 Konferencji Hydroenergetycznej.

IV. Działalność gospodarcza

TEW posiada kontakty z wysokiej klasy ekspertami oraz wyspecjalizowanymi firmami, w związku z czym stara się pozyskać dodatkowe środki na działalność statutową, uczestnicząc w przetargach na wykonanie projektów i badań hydroenergetycznych. Wejście na rynek prac projektowo-konsultingowych wymaga zdobycia referencji, stąd podejmowane są próby realizacji projektów w formule udziału w konsorcjach celowych oraz w nawiązywaniu bezpośrednio współpracy z uznanymi na krajowym rynku firmami konsultingowymi.

W ramach działalności gospodarczej zrealizowane zostały następujące prace zamówione:

- *Opracowanie instrukcji eksploatacji Elektrowni Wodnej Bobrowice IV.*
- *"Ekspertyza dotycząca wpływu piętrenia na zwiększenie kosztów utrzymania zbiorników: Pilchowice, Złotniki-Leśna, Lubachów, Rożnów-Czchów"*
- *Analiza możliwości energetycznego wykorzystania przepływów biologicznych w elektrowniach wodnych należących do spółki ENERGA Wytwarzanie SA.*
- *Ekspertyza aktualnego stanu technicznego układów chłodzenia w elektrowniach wodnych Energa Wytwarzanie SA*
- *Aktualnie realizowana jest „Umowa o partnerstwie na rzecz realizacji Projektu „Opracowanie prototypowych turbin do wykorzystania potencjału hydroenergetycznych nisko-spadowych i ultra-nisko-spadowych stopni wodnych w Kartoszynie”*

V. Działalność Biura TEW i Punktu Konsultacyjnego Energetyki Wodnej

W okresie sprawozdawczym **Biuro TEW** zapewniało obsługę administracyjno-finansową działalności statutowej i gospodarczej Towarzystwa. Zajmowało się następującymi zadaniami:

- przygotowanie i obsługa posiedzeń Zarządu TEW;
- obsługa XXV-go i organizacja XXVI-go Zgromadzenia Krajowego TEW;
- pozyskiwanie, nadzór nad realizacją i rozliczanie zleceń zewnętrznych;
- działalność wydawnicza (wydanie biuletynu reklamowego *Hydroenergetyka* 2017);
- działalność promocyjna (prowadzenie strony internetowej, udział w przeprowadzeniu XVIII Spotkań Ekologicznych w Redzie oraz dystrybucja biuletynu *Hydroenergia* 2017 podczas targów *Greenpower* 2017 oraz *RENEXPO* 2017).

W działalności związanej z obsługą finansową Biuro TEW korzysta z usług z biura rachunkowego PERFECTA z Wejherowa.

Punkt Konsultacyjny Energetyki Wodnej (PKEW) zaangażowany był w prace merytoryczne związane z bieżącym funkcjonowaniem Towarzystwa. Pracownik PKEW systematyzował i uzupełniał bazę danych TEW, dotyczącą potencjału hydroenergetycznego Polski i jego wykorzystania oraz firm związanych z hydroenergetyką. Udzielał odpowiedzi na korespondencję osób zainteresowanych energetyką wodną lub ją przekierowywał do kompetentnych specjalistów. Uczestniczył w obsłudze posiedzeń Zarządu (przygotowanie protokołów), oraz reprezentował Towarzystwo Elektrowni Wodnych podczas konferencji branżowych i spotkań na poziomie regionalnym.

VI. Informacja o sytuacji finansowej

Zgodnie ze sporządzonym przez biuro rachunkowe PERFECTA bilansem i rachunkiem zysków i strat przychody TEW w roku 2016 wyniosły 377.083,37 zł, w tym:

• ze składek członków zwyczajnych i wspierających	93.470,00 zł,
• z działalności	264.456,70 zł,
• odsetki	593,73zł
• wpływy z PFRON-u z tytułu dofinansowania	18.562,94zł,

Działalność Towarzystwa przyniosła w 2016 r. zysk w wysokości 40.778,68 zł. Dochód został przeznaczony na działalność statutową Towarzystwa.

VII. Posiedzenia Zarządu

W okresie sprawozdawczym odbyło się pięć posiedzeń Zarządu. Poniżej przedstawiono wyciągi z zatwierdzonych protokołów, zawierające podstawowe informacje o przebiegu obrad i podjętych ustaleniach.

VII. 1 Włocławek 16.12.2016r.

Było to pierwsze Posiedzenie Zarządu w bieżącym roku działalności, w związku z czym zaczęło się od podsumowania przebiegu Zgromadzenia Krajowego i Polskiej Konferencji Hydroenergetycznej RENEXPO 2016. Następnie, nawiązując do Uchwały nr 6 Zgromadzenia Walnego, podjęto kwestię sytuacji hydroenergetyki zawodowej w aktualnym, niestabilnym otoczeniu prawnym. Pan Prezes Tersa omówił wnioski z rozmów przeprowadzonych z Kol. Stefanem Pacyńskim z ENEA Wytwarzanie i z Dyrektorem Zarządzającym tejże spółki, Panem Antonim Tokarczukiem (były Minister Środowiska). Podjęto uchwałę na temat opracowania propozycji treści wystąpienia do poszczególnych resortów rządu i rozesłania jej do spółek energetyki zawodowej w celu zaopiniowania, zobowiązując jednocześnie członków Zarządu Towarzystwa, będących przedstawicielami tychże Zarządów spółek hydroenergetyki Zawodowej, do spowodowania wydania opinii w jak najkrótszym możliwym terminie.

Następnie dyskutowano nad możliwością przeprowadzenia takich zmian w statucie TEW, aby móc zwiększyć reprezentatywność naszego Stowarzyszenia w stosunku do władz państwowych, gospodarczych i innych instytucji prawnych. Pan Prezes proponował taką zmianę struktury Zarządu, aby część miejsc w Zarządzie byłaby zagwarantowana z urzędu dla członków zarządu przedsiębiorstw hydroenergetyki zawodowej bądź ich reprezentantów, bez konieczności weryfikacji ich kandydatur przez Zgromadzenie Krajowe. Utworzono zespół roboczy, który zobowiązał się do przygotowania propozycji zmian w statucie.

W trakcie kolejnych dyskusji uzgodniono jednak, że zmian w Statucie, zmierzających do umożliwienia większego bezpośredniego zaangażowania przedstawicieli zarządów członków wspierających, nie będziemy forsowali. Niejako w to miejsce rozwijano koncepcję Rady Programowej. Omówiono kwestię współpracy z Instytutem Energetyki Odnawialnej oraz z kwartalnikiem „Energetyka Wodna”, organizację pracy przy przygotowaniu Albumu Rocznicowego TEW i sprawy bieżące sektora, po czym zamknięto obrady.

VII. 2 Włocławek 01.03.2017r.

Było to pierwsze spotkanie w bieżącym roku kalendarzowym, w związku z czym Zarząd zapoznał się z dokumentami finansowymi za rok 2016 i przyjął sprawozdanie finansowe, przygotowane przez biuro rachunkowe Perfekta, prowadzące obsługę finansową TEW.

Następnie podjęto decyzję o organizacji Zgromadzenia Krajowego TEW (25 października 2017 r. w Hotelu Roko w Warszawie, początek godz. 14.00) i zobowiązano Dyrektora Biura, kol. Henrykę Stachowicz, do podjęcia odpowiednich działań organizacyjnych.

Omówiono projekt zmian w statucie TEW, propozycję utworzenia Rady Programowej Energetyki Wodnej, projekt wystąpienia do przedstawicieli Rządu RP w sprawie aktualnej sytuacji hydroenergetyki zawodowej oraz możliwości ustalenia zasad współpracy z Zarządami Gospodarki Wodnej.

Kol. Henryka Stachowicz poinformowała zarząd o spodziewanych kosztach w związku z przygotowaniem Wydawnictwa Jubileuszowego z okazji XXV rocznicy powołania do życia Towarzystwa Elektrowni Wodnych, w związku z czym postanowiono wystąpić do członków wspierających TEW z apelem o sponsoring. Na koniec kol. Janusz Steller opisał stan przygotowań do Polskiej Konferencji Hydroenergetycznej i zamknięto obrady

VII. 3. Warszawa 31.05.2017r.

W zaproszeniu na Posiedzenie Zarządu Prezes TEW skierował prośbę do kolegów reprezentujących duże grupy energetyczne o przygotowaniu informacji o aktualnej sytuacji hydroenergetyki w swoich spółkach. Bazując na odpowiedzi pisemnej Tauron Ekoenergii oraz nieformalnych wypowiedziach obecnych członków posiedzenia Zarządu ustalono, że duża grupa zawodowych elektrowni wodnych jest zagrożona nierentownością, a firmy energetyczne ograniczają koszty i inwestycje do niezbędnego minimum. Odczucie to znajduje potwierdzenie **w raporcie o efektywności wytwarzania energii elektrycznej w elektrowniach wodnych do 5 MW w spółkach hydroenergetyki zawodowej, wykonanym przez pełnomocnika Zarządu - kol. Stanisława Lewandowskiego**. Podjęto dyskusję na temat możliwości upublicznienia wniosków z tego raportu w prasie branżowej, oraz nad możliwościami dotarcia z nimi do decydentów, czyli do odpowiednich Ministerstw (Środowiska i Energetyki), do komisji sejmowych ds. OZE i zespołów parlamentarnych związanych w jakikolwiek sposób z energetyką wodną. Mając na względzie przytoczone wyżej trudności komunikacyjne z kierownictwami przedsiębiorstw hydroenergetyki zawodowej, sprawa dyskusji nad kondycją hydroenergetyki pozostaje nadal otwarta.

Następnie omówiono treść listu otwartego Prezesów Honorowych TEW - kol. Stanisława Cicholskiego i kol. Stanisława Lewandowskiego, do Zarządu TEW. Załączony przez Prezesa Cicholskiego dokument pt „**Organizacja zarządzania gospodarką wodną kraju**”, postulujący zasadność głębokiego przemodelowania zasad działania gospodarki wodnej zyskał ogólną aprobatę. Powinna to być decyzja międzyresortowa wysokiej rangi, o ogromnym znaczeniu dla całej gospodarki naszego kraju. Właśnie ten wzgląd zdecydował, że Zarząd, w składzie w jakim omawiał treść listu, z uwagi na brak wsparcia ze strony kierownictwa spółek hydroenergetyki zawodowej oraz członków Zarządu – przedstawicieli tych Spółek, postanowił nie podnosić tego tematu, do czasu wyklarowania się współpracy i wsparcia ze strony tych Spółek. Powstanie wspomianej Rady Programowej niewątpliwie by ten obszar aktywności TEW mogło uruchomić.

Pan Prezes omówił stan rozmów TEW z zarządami dużych spółek energetycznych, a kol. Janusz Steller postępowanie nad wydawnictwem jubileuszowym. Dyrektor Biura, kol. Henryka Stachowicz, przedstawiła aktualną sytuację finansową Towarzystwa, wskazując na to, że trudna sytuacja ekonomiczna sektora odbija się niekorzystnie na finansach TEW.

Pomimo tego postanowiono **wesprzeć finansowo czasopismo „Energetyka Wodna”**, jako że reprezentuje ono w dużej mierze nasze interesy branżowe i publikuje artykuły członków naszego Towarzystwa. Kol. Janusz Steller opisał pokrótce stan przygotowań do **Polskiej Konferencji Hydroenergetycznej RENEXPO 2017**, oraz projekt zorganizowania w Polsce konferencji hydroenergetycznej **HYDRO 2018** (organizator: Wydawnictwo Aqua~Media International Ltd -wydawca „The International Journal on Hydropower and Dams”).

Następnie podjęto temat uczestnictwa TEW w prestiżowej konferencji **RENEXPO InterHydro w Salzburgu** (koniec listopada 2017), gdyż w wyniku owocnej współpracy przy organizacji konferencji hydroenergetycznych w ramach RENEXPO Poland firma REECO zaproponowała kol. Januszowi Stellerowi współpracę przy organizacji **Forum Europa Wschodnia na RENEXPO InterHydro**. Ustalono, że TEW zostanie partnerem tego wydarzenia.

Przyjęto rezygnację kol. Andrzeja Moczydłowskiego z funkcji Członka Zarządu i członka TEW, omówiono niezbędne przygotowania do Zgromadzenia Krajowego i RENEXPO Poland, po czym Pan Prezes zamknął zebranie.

VII. 4.. Warszawa 13.10.2017

Posiedzenie Zarządu było spotkaniem podsumowującym kolejny rok działalności TEW.

Została przedstawiona zarządowi sytuacja finansowa TEW, informacja o aktualnych działaniach biura, spodziewanych przychodach i wydatkach.

Omówiono przygotowania do opracowania wydawnictwa Jubileuszowego. Ustalono, że skrócona wersję opracowania będzie załączona do materiałów PKH RENEXPO, pełna wersja będzie gotowa w formie elektronicznej do końca 2017r.

Omówiono aktualny stan rozmów dot. Rady Programowej ds. energetyki wodnej.

Wiceprezes Steller przedstawił informację dot. udziału TEW w przygotowaniach do konferencji HYDRO 2018 w Gdańsku w październiku 2018r

Została przedstawiona Zarządowi informacja o stanie przygotowań do Zgromadzenia Krajowego TEW oraz o najbliższej Polskiej Konferencji Hydroenergetycznej RENEXPO 2017

VII. 5. Warszawa, 25.10.2017 r.

Przed rozpoczęciem **XXVI Sprawozdawczo - Wyborczego Zgromadzenia Krajowego TEW** planowane jest ostatnie zebranie zarządu tej kadencji. Będzie ono poświęcone podsumowaniu dotychczasowych działań oraz przygotowaniom do Zgromadzenia Krajowego i do Polskiej Konferencji Hydroenergetycznej RENEXPO Poland 2017. Ze względów czasowych jego opis nie może być zawarty w tym sprawozdaniu.

VIII. Zakończenie

Przedstawiając niniejsze sprawozdanie Zarząd Towarzystwa zwraca się do uczestników XXIV Zgromadzenia Krajowego z prośbą o akceptację. Liczymy na potwierdzenie zasadności działań podejmowanych przez zarząd w ciągu roku sprawozdawczego oraz wskazanie stanowiska i inicjatyw, jakich członkowie TEW oczekują od Zarządu w sprawach kluczowych dla energetyki wodnej oraz w codziennej działalności.

1. Andrzej Tersa – Prezes –
2. Sławomir Terkiewicz – Wiceprezes -
3. Janusz Steller – Wiceprezes -
4. Jerzy Kujawski – Skarbnik -
5. Grzegorz Podlewski – Sekretarz -
7. Andrzej Smoliński – Członek –
8. Andrzej Stanke – Członek –
9. Zbigniew Sasin – Członek –
10. Tadeusz Sobolewski – Członek –
11. Jan Wróblewski – Członek –

Warszawa, 25 października 2017 r.